

Päijät-Hämeen kuntien yhteisen luontositoumuksen hyväksyminen

KHALL 31.08.2026 § 183
394/11.00.01/2026

Päijät-Hämeen kuntajohtajat sopivat keväällä maakunnan kuntien yhteisen luontositoumuksen laatimisesta ja valtuuttivat Päijät-Hämeen liiton valmistelemaan sitoumuksen yhdessä alueen kuntien ympäristö- ja elinvoima-asiantuntijoiden kanssa. Luontositoumuksella kunnat tavoittelevat ennen kaikkea Päijät-Hämeen luonnon monimuotoisuuden vahvistamista pitkällä aikavälillä ja luontokadon pysäyttämistä alueella. Samalla tarkoituksena on vahvistaa maakunnan elinvoimaa, kilpailukykyä, vetovoimaa ja asukkaiden hyvinvointia. Sitoumuksessa kunnat sitoutuvat huomioimaan luonnon monimuotoisuuden osana kaikkea toimintaansa.

Kunnat toteuttavat luontositoumusta omien strategioidensa, ohjelmiensa ja käytännön toimenpiteidensä kautta. Sitoumuksen toteutumista seurataan ja niitä keskustellaan vuosittain Päijät-Hämeen luontofoorumissa, jossa jaetaan kokemuksia, hyviä käytäntöjä ja kehittämistarpeita.

Luontositoumuksen konkretisoimiseksi kunnat valmistelevat kolme luontotekoa Päijät-Hämeen ilmastokokoukseen marraskuussa 2026. Sitoumusten toteutumista seurataan Päijät-Hämeen luontofoorumissa vuosittain.

Asikkalan osalta kolme ilmastokokoukseen vietävää luontotekoa ovat:

1. Toimenpide: Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen 2026-2035 (JETS) liittyminen

Mitä tehdään:

Kunta on helmikuussa 2026 (kunnanhallitus 9.2.2026 § 29) päättänyt liittää itsensä ja konserniyhtiönsä vapaaehtoiseen Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen (JETS), jolla kunta sen yhtiöt jatkavat edellisen energiatehokkuussopimuksen viitoittamaa tietä.

Kunta on asettanut sopimukseen liittyessään ohjeellisen energiamääräisen (MWh) tehostamistavoitteen kaudelle 2026–2035, joka vastaa 10 % liittyjän vuotuisesta energiankäytöstä ja välitavoitteen vuodelle 2030, joka vastaa 6 % liittyjän vuotuisesta energiankäytöstä.

JETS-sopimukseen liittyvät voivat saada tukea uusien teknologioiden ja toimintatapojen käyttöönottoon. Lisäksi myös liittyjät voivat hakea valtion harkinnanvaraista tukea myös tavanomaisen tekniikan energiatuen yleiset ehdot täyttäviin energiansäästöön liittyviin investointeihin.

Miksi tämä on vaikuttava:

Edellisen sopimuskauden aikana on saatu merkittäviä energiasäästöjä kunnan kiinteistöjen energiankulutukseen ja sopimus on mahdollistanut avustusten saamisen energiatehokkuusinvestointeihin.

Uudella sopimuksella toimeenpannaan energiatehokkuusdirektiivien (EED) 8 artiklan energiansäästövelvoitetta kaudelle 2021–2030. Energiatehokkuusdirektiivi EED asettaa Suomelle sitovia velvoitteita. Sopimustoiminnan tavoitteena on täyttää noin 40 % energiasäästöä.

Asikkalan kunta on hyväksynyt ilmastosuunnitelman valtuustossa 17.2.2025 8 §. Ilmastosuunnitelmassa yhdeksi toimenpiteeksi on määriteltä energia- ja resurssitehokkuuden parantaminen kunnassa. Tätä kirjausta tukee myös JETS-sopimukseen liittyminen.

Aikataulu:
2026-2035

Miten mitataan/edistymistä seurataan:

- Energiankulutuksen kautta.
- Energiankulutuksen vertaaminen asetettuun energiamääräiseen (MWh) tehostamistavoitteeseen ja sen välitavoitteeseen.
- Seuraamalla investointiohjelman ja käyttötaloussuunnitelman toteutuneita toimenpiteitä.

2. Toimenpide: Kestävän luontomatkailun, erityisesti vesistömatkailun edistäminen

Mitä tehdään:

Kunta on kuntastrategiassa sitoutunut kaikessa toiminnassaan kestävän kehityksen periaatteisiin ja tämän periaatteen mukaan kunta sitoutuu kunnan alueella sijaitsevien luontokohteiden, kuten Salpausselkä UNESCO Geopark -kohteiden kestävään ylläpitoon osana kestävän luontomatkailun edistämistä.

Sitoudumme kestävän luontomatkailun edistämistyössä vahvistamaan luontokohteiden monimuotoisuutta samoin kuin luontokohteiden saavutettavuutta ja esteettömyyttä mm. pitämällä huolta retkeilyreitistöistä, rakentamalla merkittäviä pyöräilyreittejä, tukemalla lihasvoimin tapahtuvaa vesistömatkailua (Salpausselkä Geopark -hanke) sekä jakamalla luontokohteista tietoa mm. tuottamalla materiaalia sekä ylläpitämällä Päijännetalolla sijaitsevaa Salpausselkä Geopark infopistettä.

Miksi tämä on vaikuttava:

Toimenpiteet lisäävät kohteiden tunnettuutta ja tuottavat eri käyttäjäryhmille mahdollisuuksia päästä osaksi luonnon ja luonnossa liikkumisen tuottamista hyvinvointi- ja terveysvaikutuksista. Toimenpiteet lisäävät myös käyttäjäkohderyhmien luontotietoisuutta sekä luontokohteiden kestävää käyttöä erityisesti Salpausselkä Geopark-alueella. Kestävää luontomatkailua ja erityisesti vesistömatkailua edistämme turvaamalla luontokohteiden monimuotoisuutta hallitulla saavutettavuudella (merkityt ja huolletut

reitit, laavut jne.).

Aikataulu:

Jatkuva

Miten mitataan/edistymistä seurataan:

- Käyttäjiltä kerätyllä palautteella.
- Huolehtimalla, että reittien ylläpito, opasteet ja kartat ovat ajan tasalla.
- Seuraamalla investointiohjelman ja käyttötaloussuunnitelman toteutuneita toimenpiteitä.

3. Toimenpide: Lasten ja nuorten luontosuhteen vahvistaminen kokemuseräisellä oppimisella

Mitä tehdään:

Salpausselkä Geopark toteutetaan kasvatus- ja opetuspalveluiden ympäristökasvatussuunnitelman mukaisilla toimenpiteillä.

- Metsäpuutarhan ylläpito Aurinkovuoren koulussa ja Vääksyn Yhteiskoulussa.
- WWF:n Earth Hour -kampanja.
- Salpausselkä Geopark -toiminnan kehittäminen kunnan varhaiskasvatuksessa.

Miksi tämä on vaikuttava:

Lasten ja nuorten luontosuhde rakentuu erityisesti toistuvien luontokokemusten, leikin, tutkimisen, yhdessä tekemisen sekä turvallisten aikuisten tarjoaman tuen kautta. Vahva luontosuhde lisää hyvinvointia ja voi myöhemmin vahvistaa ympäristövastuullista toimintaa ja elämäntapaa.

Aikataulu:

Jatkuva

Miten mitataan/edistymistä seurataan:

Toiminnan vertaaminen kunnan ympäristökasvatussuunnitelmaan laadittuihin vuosikelloihin.

Valmistelija

Tekninen johtaja Aki Tiihonen

puh. 044 778 0893, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Elinvoimajohtaja Tarja Parviainen

puh. 044 778 0043, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Sivistysjohtaja Petri Haapanen

puh. 044 778 0430, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Ikola-Norrbacka Rinna

Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan Päijät-Hämeen kuntien yhteisen luontositoumuksen ja valmistellut kirjaukset Päijät-Hämeen ilmastokokoukseen vietävistä luontoteoista.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.